

Sarajevo, 09.01.2017. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
02.01.2017.- 06.01.2017.

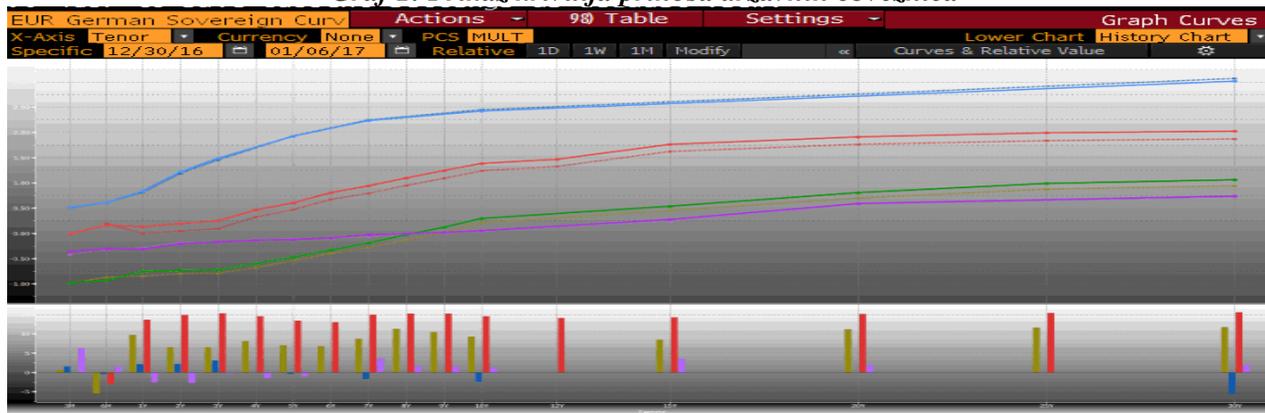
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	30.12.16	-	6.1.17	30.12.16	-	6.1.17	30.12.16	-	6.1.17	30.12.16	-	6.1.17
2 godine	-0,77	-	-0,72	1,19	-	1,21	0,08	-	0,20	-0,18	-	-0,20
5 godina	-0,53	-	-0,47	1,93	-	1,92	0,49	-	0,61	-0,11	-	-0,12
10 godina	0,21	-	0,30	2,44	-	2,42	1,24	-	1,38	0,05	-	0,06

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	30.12.16	-	6.1.17
3 mjeseca	-0,986	-	-0,979
6 mjeseci	-0,874	-	-0,929
1 godina	-0,801	-	-0,717

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 06.01.2017. godine (pune linije) i 30.12.2016. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica su na početku proteklog tjedna bilježili blagi pad, ali su povećani do kraja tjedna, dok je najveći rast bio izražen kod obveznica dužeg roka dospelja. Na tjednoj razini prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica je povećan za 9 baznih bodova, dok je prinos dvogodišnjih obveznica povećan za 4 bazna boda. Prinosi desetogodišnjih obveznica ostalih članica eurozone zabilježili su još veći rast od 11 do 17 baznih bodova u odnosu na prethodni tjedan. U promatranom razdoblju objavljen je niz pozitivnih ekonomskih podataka za tržište eurozone, a kao najpozitivniji podatak se može izdvojiti rast inflacije u eurozoni, koja je prema preliminarnim podacima za prosinac povećana više od očekivanja i to na 1,1%, što je najviša razina od rujna 2013. godine. Priličan rast inflacije u istom mjesecu je zabilježen u Njemačkoj, na 1,7% sa 0,7%, koliko je inflacija iznosila u studenom. Direktor njemačkog Ifo ekonomskog instituta gospodin Fuest je početkom proteklog tjedna izjavio da bi ECB trebalo da završi program kupovine obveznica, ukoliko se jačanje stope inflacije u Njemačkoj reflektira i u ostalim članicama eurozone, dok je krajem tjedna izjavio da je Njemačka suočena s ograničenim kapacitetom i da bi namjera ECB-a da smanji dug južnih Europskih članica, mogla negativno utjecati na neto kreditore, kao što je Njemačka.

Španjolska je emitirala petogodišnje (0,271%), desetogodišnje (1,45%) i tridesetogodišnje (2,761%) obveznice. Francuska je emitirala desetogodišnje (0,78%) i dvadesetogodišnje (1,49%) obveznice, kao i obveznice s dospeljećem od 28 godina (1,76%) i 50 godina (2,02%). Belgija je emitirala tromjesečne (-0,786%) i šestomjesečne (-0,77%) trezorske zapise.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Bilanca proračuna – Italija (u milijardama EUR) PROSINAC	-	8,9	-7,0
2.	Bilanca proračuna – Francuska (u milijardama EUR) STUDENI	-4,80	-4,38	-5,15
3.	Indeks povjerenja potrošača – EZ PROSINAC	-5,1	-5,1	-6,2
4.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ PROSINAC	106,8	107,8	106,6
5.	Stopa inflacije – EZ (prelim.) PROSINAC	1,0%	1,1%	0,6%
6.	Stopa inflacije – Njemačka (prelim.) PROSINAC	1,3%	1,7%	0,7%
7.	Stopa inflacije – Francuska (prelim.) PROSINAC	0,9%	0,8%	0,7%
8.	Stopa inflacije – Italija (prelim.) PROSINAC	0,3%	0,5%	0,1%
9.	Stopa inflacije – Nizozemska PROSINAC	-	0,7%	0,4%
10.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G) STUDENI	-0,1%	0,1%	-0,4%
11.	Maloprodaja – EZ (G/G) STUDENI	1,9%	2,3%	3,0%
12.	PMI kompozitni indeks – EZ PROSINAC	53,9	54,4	53,9
13.	Promjena broja nezaposlenih – Španjolska (u '000) PROSINAC	-50,0	-86,8	24,8

SAD

Predsjednica Feda iz Klivlenda gđa Mester je istakla da u SAD praktično postoji puna zaposlenost, što je i cilj monetarne politike. O pitanju inflacije ona smatra da u tom dijelu ne postoje veliki rizici, te očekuje da će u naredne dvije godine biti dostignut inflatorni cilj od 2%. Što se tiče očekivanja vezano za povećanja referentne kamatne stope u 2017. godini, za koje se očekuju tri povećanja, Mester smatra da je to razumno. Tijekom proteklog tjedna objavljen je zapisnik s posljednje sjednice FOMC-a, na kojoj je donesena odluka o povećanju referentne kamatne stope. Većina članova su promjene uvjeta na financijskom tržištu pripisali više ekspanzivnoj fiskalnoj politici, što uključuje i smanjenje poreza i veću potrošnju. Također, prosječna prognoza rasta GDP-a u 2017. godini je blago povećana na 2,1% s prethodnih 2,0%, dok je prognoza za temeljnu inflaciju zadržana na 1,8%.

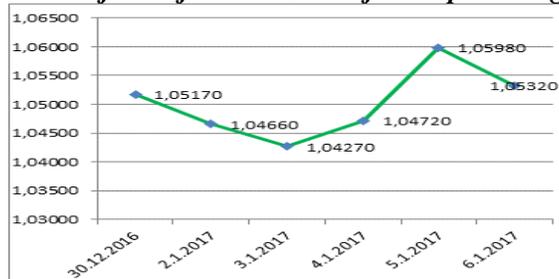
Podaci s tržišta rada u SAD-u su pokazali da nakon šest godina uzastopnog napretka, ovo tržište sada ulazi u novu fazu trajnog povećanje plaća. Prosječne zarade po satu su tijekom prosinca povećane za 2,9% godišnje, što je najveći rast od recesije, odnosno od lipnja 2009. godine.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI radnointenzivni sektor F PROSINAC	54,2	54,3	54,2
2.	ISM radnointenzivni sektor PROSINAC	53,8	54,7	53,2
3.	MBA aplikacije za hipotekarne kredite 30. PROSINAC	-	0,1%	-12,1%
4.	Incijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 31. PROSINAC	260.000	235.000	263.000
5.	Kontinuirani zahtjevi nezap. za pomoć 24. PROSINAC	2.045.000	2.112.000	2.096.000
6.	PMI uslužni sektor F PROSINAC	53,4	53,9	53,4
7.	Trgovinska bilanca (u mlrd USD) STUDENI	-45,4	-45,2	-42,4
8.	Stopa nezaposlenosti PROSINAC	4,7%	4,7%	4,6%
9.	Tvorničke porudžbine (M/M) STUDENI	-2,3%	-2,4%	2,8%

USD je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/USD povećan s razine od 1,0517 na razinu od 1,0532.

Graf 2: Kretanje tečaja EUR/USD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Ekonomija Velike Britanije je tijekom 2016. godine bila bolja nego što su ekonomisti očekivali nakon podrške Brexitu, dok je osobna potrošnja i potrošnja kompanija nastavila s dobrim performansama. Ipak, većina ekonomista predviđa da će usporavanje rasta britanske ekonomije u tekućoj godini smanjiti prihode, nakon što kompanije povećaju troškove pod utjecajem deprecijacije GBP. U međuvremenu, glavni ekonomista BoE gospodin Haldane je izjavio da je Brexit imao neznatan utjecaj na građane Velike Britanije u prošloj godini, te da će se to vjerojatno promijeniti u tekućoj, kako cijene budu rasle.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI radnointenzivni sektor	PROSINAC	53,3	56,1	53,6
2.	PMI građevinski sektor	STUDENI	52,2	54,2	52,8
3.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP)	STUDENI	1,6	1,9	1,7
4.	Odobreni hipotekarni krediti	STUDENI	68.500	67.500	67.400
5.	Monetarni agregat M4 (G/G)	STUDENI	-	6,4%	6,6%
6.	PMI kompozitni sektor	PROSINAC	55,0	56,7	55,3
7.	Trošak rada (G/G)	III tromjesečje	1,7%	2,3%	2,2%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EUR/GBP je zabilježio rast s razine od 0,85352 na razinu od 0,85735, dok je tečaj GBP/USD smanjen s razine od 1,2340 na razinu od 1,2287.

JAPAN

Financijsko tržište u Japanu je proteklog tjedna bilo relativno mirno. Japanski premijer gospodin Abe je izjavio da je imao planove za održavanje prijevremenih izbora u Japanu, te da će borba protiv deflacije i gospodarski poticaji biti prioriteti ove godine. Također, Abe je pozvao poslovne lidere da podrže održivi gospodarski oporavak povećanjem plaća zaposlenicima u tekućoj godini, a što je u skladu s njihovom politikom u posljednjih nekoliko godina.

Na tržištu su se pojavile špekulacije da BoJ razmatra blago povećanje očekivane inflacije na narednom sastanku, kao rezultat ubrzanog slabljenja JPY koji povećava uvozne cijene. Prema očekivanjima objavljenim u studenom prošle godine BoJ očekuje da će inflacija rasti za 1,5% tijekom fiskalne 2017. godine i za 1,7% tijekom fiskalne 2018. godine.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI indeks radnointenzivnog sektora F	PROSINAC	-	52,4	51,3
2.	PMI indeks uslužnog sektora	PROSINAC	-	52,3	51,8
3.	PMI kompozitni indeks	PROSINAC	-	52,8	52,0
4.	Monetarna baza (G/G)	PROSINAC	-	23,1%	21,5%
5.	Indeks ukupnih zarada (G/G)	STUDENI	0,2%	0,2%	0,1%

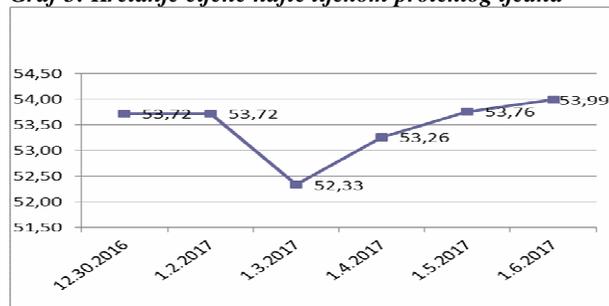
JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/JPY zabilježio porast s razine od 122,97 na razinu od 123,25. JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USD/JPY povećan s razine od 116,96 na razinu od 117,02.

NAFTA I ZLATO

Cijena jednog barela sirove nafte je na otvaranju njujorške burze u utorak iznosila 53,72 USD (51,08 EUR). Njujorška burza nafte je bila zatvorena u ponedjeljak zbog praznika. Izuzimajući pad cijene koji je zabilježen na kraju trgovanja u utorak, pod utjecajem aprecijacije USD, cijena nafte je bilježila blagi rast do kraja proteklog tjedna. Na trend rasta cijene ovog energenta utjecaj je imala vijest o smanjenju američkih zaliha nafte u tjednu ranije, koji je bio veći od očekivanja, odnosno za 7,4 milijuna barela. Pored toga, Saudijska Arabija očekuje povećanje cijene sirove nafte, kao dio dogovora o smanjenju proizvodnje koji je postignut krajem prošle godine. Iako blagi, stabilan trend rasta cijene zadržan je do petka, jer tržišta očekuju da će se proizvođači nafte pridržavati postignutog dogovora.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 53,99 USD (51,26 EUR). Na tjednoj razini cijena ovog energenta je povećana za 0,50%.

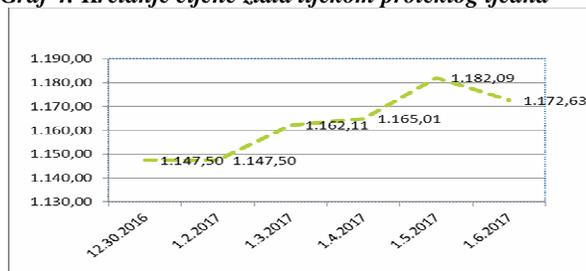
Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.147,50 USD (1.091,09 EUR). Londonsko tržište zlata je, također, bilo zatvoreno u ponedjeljak zbog praznika. Cijena zlata je bilježila rast sve do četvrtka, kada je dostignuta najveća razina cijene od 29. studenog prošle godine, uprkos informacijama koje su objavljene početkom proteklog tjedna da su zalihe zlata fonda SPDR Gold Trust smanjene za 8,3 tone na 813,87 tona, kao i istraživanju Reutersa koje je pokazalo da je uvoz zlata u Indiju tijekom 2016. godine smanjen na 492 tone, što je najniže od 2003. godine. Ipak, nakon toga je objavljena informacija da je potražnja za zlatom početkom ove godine povećana u Kini i u Indiji. Na rast cijene zlata utjecaj je imala i deprecijacija USD u odnosu na EUR, koja je bila izražena u drugoj polovini proteklog tjedna.

Na zatvaranju tržišta zlata u petak cijena jedne fine unce ovog plemenitog metala je iznosila 1.172,63 USD (1.113,40 EUR). Promatrano na tjednoj razini, cijena zlata je povećana za 2,19%, što predstavlja drugi uzastopni tjedni rast cijene ovog plemenitog metala.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Izvor: Bloomberg